

UDK: 532.621.89:061.3(047)=861
COSATI: 13-17, 05-02

26. naučnostručni skup hidropneumatičke automatike i novih tehnologija – HIPNEF '98

Dr Dragoljub Vujić, dipl.inž.¹⁾

Uvod

U Beogradu je održan od 28.-30. oktobra 1998.god. 26. naučnostručni skup - **HIPNEF'98**. Ovogodišnji skup se unekoliko razlikovao od dosadašnjih. Novi lik **HIPNEF**-a prilagođen je, po mišljenju organizatora, potrebama današnjeg stanja razvoja u disciplinama kojima se i do sada bavio i obuhvata radove iz oblasti hidraulike, informatike, pneumatike, novih tehnologija, elektrotehnike, elektronike i fluida.

Organizator skupa bio je *Savez mašinskih i elektrotehničkih inženjera i tehničara Srbije (SMEITS) - Sekcija za automatizaciju*. Organizaciju skupa finansijski su pomogli sponzori: preduzeće *Expert* iz Požarevca i preduzeće *Vedus* iz Sombora. Pokrovitelj skupa bilo je *Ministarstvo za nauku i tehnologiju Republike Srbije*.

U ime pokrovitelja, skup je pozdravio zamenik ministra za nauku i tehnologiju Republike Srbije, prof.dr Slobodan Smiljanić. U svom pozdravnom govoru posebno je ukazao na napore koje ministarstvo čini na podsticanju i motivisanju kadrova, naročito mladih, na rezultate fundamentalnih istraživanja, i na aktivnosti ministarstva u domenu kvaliteta radi ostvarenja svetske klase kvaliteta.

Ukupan broj registrovanih učesnika bio je 85. Skupu su prisustvovali predstavnici sa više univerziteta i instituta, predstavnici Vojske, stručnjaci iz prakse i drugi. Skup je otvorio predsednik Organizacionog odbora prof. dr Dragutin Knežević.

Za ovogodišnji skup organizator je obezbedio tri rada po pozivu i to:

1. *Modeliranje hidromehaničkih naslednih sistema*, prof.dr Katica Stevanović-Hedrih, *Mašinski fakultet*, Niš
2. *Aktivni sistemi u inženjerstvu*, akademik Miomir Vukobratović, *Institut „Mihajlo Pupin”*, Beograd
3. *Kvalitet i sistem kvaliteta*, prof.dr Vidosav Majstorović i mr Milutin Rakić, *Institut za proizvodno mašinstvo i CIM*, *Mašinski fakultet*, Beograd.

I ove godine zadržana je koncepcija proširenja na neke nove oblasti koje su, manje ili više, bliske osnovnoj koncepciji - hidropneumatičkoj automatici. Po rečima predsednika Organizacionog odbora, pored prisutne interdisciplinarnosti prijavljenih radova, izvršena podela po oblastima biće pristupačan putokaz dosadašnjim učesnicima kao i onima koji prvi put učestvuju na **HIPNEF**-u.

U zborniku su na 230 stranica štampana 44 rada, kao i dva, od tri uvodna predavanja.

Plenarni rad skupa

Rad skupa odvijao se plenarno, izlaganjem radova iz sledećih oblasti:

- A) ULJNA HIDRAULIKA (7 radova)
- B) PNEUMATIKA (9 radova)
- C1) INFORMATIKA, C2) NOVE TEHNOLOGIJE, C3) ELEKTROTEHNIKA I ELEKTRONIKA (5 radova)
- D) FLUIDI (5 radova)
- E) AUTOMATSKO UPRAVLJANJE (8 radova)
- F) POSEBNE OBLASTI (10 radova)

Pored radova sa potpuno novim tematskim sadržajima, koji se sada po prvi put pojavljuju, bilo je i onih koji predstavljaju kontinuitet istraživanja čiji su rezultati najavljeni na ranije održanim skupovima.

Kao i na prethodnom **HIPNEF**-u, radovi saopšteni iz oblasti automatskog upravljanja vezani su uglavnom za rad prof.dr Dragutina Debeljkovića sa *Mašinskog fakulteta* u Beogradu i njegovih saradnika. Pored nekoliko čisto terijskih radova, izloženi su i radovi koji obrađuju dinamičke modele složenih energetske postrojenja, kao što je postrojenje za sušenje zeolitskog praha i mlinsko postrojenje za mlevenje uglja.

Na skupu je izložen i rad o pristupu Internetu, njegovom korišćenju, i o mogućnostima koje pruža ova globalna računarska mreža. Posebno su prikazane mogućnosti za informisanje u oblastima kojima se bavi **HIPNEF** konferencija. Po rečima autora, ovaj oblik informisanja posebno je dobio na značaju u uslovima međunarodnih sankcija naše zemlje, kada je došlo do drastičnog redukovanja ili potpunog prekida naučnotehničke saradnje i poslovnih veza naše industrije, naučnoistraživačkih institucija i obrazovnih ustanova sa svetom. Pokazano je, takođe, da se na Internetu može dobiti uvid u najnovije programe proizvodnje i asortimane gotovih proizvoda pojedinih fabrika u svetu itd. Veliki broj univerziteta i fakulteta u svetu predstavio je na Internetu svoje programe nastave, sadržaje predmeta i dr., a na nekim fakultetima organizovano je i praćenje nastave preko Interneta. Iako je postojala namera autora, iz tehničkih razloga nije bilo moguće da se Internetu pristupi preko direktne linije sa personalnog računara.

Okrugli sto

U okviru okruglog stola učesnici skupa su mogli da postavljaju pitanja o svim izloženim radovima. U veoma sadržajnoj diskusiji, iznošena su i razmenjivana iskustva struč-

¹⁾ Vojnotehnički institut VI, 11000 Beograd, Katanićeva 15

njaka iz različitih preduzeća i institucija. Bilo je reči i o načinu i mestu organizovanja sledećeg skupa. Predloženo je pokretanje časopisa i formiranje posebne sekcije iz ove oblasti. Navedeni su i neki od razloga zašto broj prisutnih nije na nivou prethodno održanih skupova. Zaključeno je da su teška ekonomska situacija i opšte prilike u zemlji uticali na to da broj učesnika iz relativno velikih preduzeća i institucija, na koja se **HIPNEF** do sada uglavnom oslanjao, bude manji od očekivanog.

Prateće manifestacije skupa

Učesnici skupa imali su priliku da se, putem ovlašćenih zastupnika, upoznaju sa proizvodima poznatih inostranih firmi kao što su: *Mannesmann Rexroth*, *Moog*, *Bürkert* i *Yokogawa*. Pored već poznatih proizvodnih programa *Rexrotha* i *Mooga*, interesantni su bili proizvodi firme *Bürkert*, kao npr. specijalne vrste ventila za posebnu primenu, instrumenti za merenje temperature i pritiska, uređaji za određivanje analitičkih vrednosti (pH vrednost vode, tvrdoća itd.). Japanska firma *Yokogawa*, aktivno prisutna na našim prostorima već nekoliko godina, predstavila je uređaje za analitička merenja u tečnosti, kao što su uređaji za mere-

nje pH vrednosti, merenje kiseonika u dimnim gasovima, merenje sadržaja hlora, merenje protoka itd.

Zaključak

Poseban doprinos organizaciji skupa dali su profesori *Mašinskog fakulteta* u Beogradu, Dragutin Knežević, Milivoje Sekulić i Svetislav Zarić, dobro poznati naučnostručnoj javnosti u ovoj oblasti.

U svemu dobro pripremljen i organizovan skup stručnjaka iz oblasti uljne hidraulike, pneumatike, automatskog upravljanja i drugih srodnih oblasti, zaslužuje visoku ocenu. Opšta je konstatacija da broj prisutnih nije bio veliki, ali da su izloženi radovi vrlo visokog naučnostručnog nivoa. Prisustvo relativno velikog broja, posebno mladih ljudi sa kvalitetnim saopštenjima, ukazuje na značajan naučnoistraživački i stručni potencijal, koji bi mogli da budu okosnica budućeg rada u ovoj oblasti.

Informacija sa ovogodišnjeg skupa pojaviće se i na Internetu.

Rad primljen: 13.11.1998.god..